

Czy da się reformować sądownictwo bez reformy KRS ? Dlaczego nikt nie pyta o zdanie obywateli ?

Przyszłość czas na Wojewódzkie Rady Sądownictwa wybierane w wyborach powszechnych.

Reformy sądownictwa w Polsce trwają od 1990 r. Jednak sądy i prokuratury nadal nie budzą zaufania społeczeństwa. W pierwszej fazie przemian w Polsce sądy miały się same zreformować i same oczyścić. Na bazie tej „reformy” w 1989 r. powstała Krajowa Rada Sądownictwa, jako organ konstytucyjny zobowiązany do stania na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Nie jest to organ władzy sądowniczej, jednak to na podstawie nominacji tego organu powoływani i awansowani są sędziowie. W praktyce to decyzja Krajowej Rady Sądownictwa rozpoczyna karierę zawodową sędziów. **To od Krajowej Rady Sądownictwa zależy czy w Polsce będziemy mieli niezależnych i niezawisłych sędziów czy też sądy będą upolitycznione.**

Tryb powoływania

25 osobowej Krajowej Rady Sądownictwa reguluje art. 187 Konstytucji RP z którego wynika, że do KRS z urzędu wchodzi:

-

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

-

Minister Sprawiedliwości

-

Prezes NSA

-

Przedstawiciel Prezydenta RP

-

Czterech przedstawicieli Sejmu RP - posłów

-

Dwóch przedstawicieli Senatu RP – senatorów

-

15 członków wybieranych przez sędziów spośród sędziów, a sposób ich wyboru reguluje ustawa

Jak więc widać z regulacji art. 187 Konstytucji RP zdecydowaną większość w KRS posiadają czynni sędziowie różnych sądów (15 osób z 25 członków).

W KRS od jej powstania do chwili obecnej nie ma ani jednego przedstawiciela Narodu, pomimo że art. 4.1 Konstytucji mówi: władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu , a art. 4.2 Konstytucji podaje: **Naród sprawuje władzę przez swoich przedstawicieli lub bezpośrednio.**

Tymczasem wymiar sprawiedliwości to trzecia władza, która podlega art. 4 Konstytucji RP a także art. 187 Konstytucji RP. To KRS wybiera sędziów sądów w RP a ostatecznie akceptuje Prezydent RP.

Warto w tym miejscu zastanowić się dlaczego obywatele nie mają zaufania do wymiaru sprawiedliwości w Polsce ?

1.

Od powstania KRS w 1990 r. do 2017 r. sędziowie w Polsce sami się wybierali, sami kontrolowali i sami oceniali. Kandydatów na sędziów zgłaszały sądy, a kolejni sędziowie mający większość w KRS ich akceptowali. Ewentualne postępowania dyscyplinarne w stosunku do sędziów także prowadzili sędziowie z tych samych okręgów. Obywatele nie mieli żadnego bezpośredniego wpływu na wybór sędziów do KRS, jak również na wybór sędziów do sądów powszechnych i sądów administracyjnych. Tymczasem każda władza będąca poza kontrolą obywateli deprawuje.

Stąd też w miarę upływu lat w Polsce narastało coraz większe niezadowolenie społeczne w sprawie braku obiektywności wydawanych orzeczeń sądowych.

1.

W 2015 r. po objęciu przez PIS władzy społeczeństwo oczekiwało zmian w wymiarze sprawiedliwości. Liczyło na to, że doczeka się naprawienia starych krzywd sądowych a jakość pracy sądownictwa i prokuratury ulegną istotnej zmianie i poprawie. Na początku tych zmian Jerzy Jachnik poseł VIII Kadencji, a także śp. poseł VIII Kadencji Sejmu RP Janusz Sanocki, wspieraliśmy zmiany i wybór 15 sędziów Krajowej Rady Sądownictwa przez Sejm RP. Uważaliśmy, że w tamtym czasie nie było szans na bardziej radykalne zmiany. W nowym projekcie ustawy o KRS z 2017 r. projekt ustawy przewidywał wybór 15 sędziów przez Sejm RP większością 3/5 a jeśli takiej większości nie byłoby, to wyboru dokona Marszałek Sejmu RP, z pośród zgłoszonych sędziów. Niestety nikt z sędziów spoza PIS i Solidarnej Polski nie zgłosił swojej kandydatury wraz z podpisami poparcia wymaganymi ustawą. Wobec powyższego do Krajowej Rady Sądownictwa zgłoszono 15 i wybrano 15 sędziów z poparciem PIS. Wsparcie Kukiz'15 w tamtym głosowaniu było bez znaczenia, bowiem gdyby PIS nie miał ustawowej większości to i tak wyznaczył by sędziów zgodnie z ustawą - Marszałek Sejmu RP z PIS. Rady tej jako upartyjnionej od początku nie uznawali sędziowie a także trybunały europejskie.

1.

W tej patowej sytuacji środowiska obywatelskie pracujące w Poselskim Zespole ds. zmiany Konstytucji pod przewodnictwem posła Janusza Sanockiego wypracowały nową propozycję wyboru KRS poprzez powołanie Wojewódzkich Rad Sądownictwa. Ciała te wybrane lokalnie w wyborach powszechnych opiniowałyby sprawy nominacji i awansów sędziów do sądów powszechnych i administracyjnych pierwszej i drugiej instancji, a także do SN i NSA oraz

sądów wojskowych. Propozycji tej nie kwestionowałyby trybunały europejskie. Naród odzyskał by kontrolę nad wymiarem sprawiedliwości zgodnie z art. 4 Konstytucji RP. Zaś ostatecznie 15 sędziów do KRS wybierałby nadal sejm ze zgłoszonych sędziów-kandydatów, akceptowanych przez Wojewódzkie Rady Sądownictwa zachowując proporcjonalność ilości kandydatów, w zależności od wielkości klubu i koła poselskiego.

Dzisiaj kiedy pojawił się nowy projekt ustawy o Sądzie Najwyższym, który warunkuje uwolnienie finansowych środków unijnych z KPO, wymaga on poważnego rozważenia.

Uważam, że UE i jej Trybunały nie odpuszczają Polsce bez reformy KRS. Zaś proponowane poniżej zmiany, dają wpływ na działanie wymiaru sprawiedliwości także obywatelom oraz nie stoją w sprzeczności z Konstytucją RP.

Nasze propozycje zmian ustawy o KRS:

- Wojewódzka Rada Sądownictwa składa się z 15 osób wybieranych w wyborach powszechnych razem z wyborami samorządowymi

- Kandydat do Wojewódzkiej Rady Sądownictwa musi spełniać odpowiednie warunki: posiadać wykształcenie wyższe, obywatelstwo polskie, nie może być osobą prawomocnie karaną

- Wojewódzka Rada Sądownictwa opiniuje:

nominację sędziowską

sędziego zgłoszony do awansu

powołanie prezesa sądu

powołanie wizytatora

- Każda nominacja musi posiadać pozytywną opinię Wojewódzkiej Rady Sądownictwa.

Opinię wydaje się większością głosów, wydaną na podstawie dotychczasowych wyników pracy z sądów krajowych i sądów europejskich w tym orzeczeń utrzymanych w mocy lub uchylonych, ilości skarg przez obywateli a także zachowania sędziego w oparciu o *Zbiór zasad etyki zawodowej sędziów*

hwalony przez KRS w dniu 19.02.2003 r. uchwałą nr 16/2003 r. w tym: sędzia powinien unikać zachowań, które mogłyby przynieść ujmę godności sędziego lub osłabić zaufanie do jego bezstronności, we wszystkich przydzielonych sprawach sędzia ma obowiązek podejmować czynności bez zwłoki, bez narażania stron i skarbu państwa na niepotrzebne koszty, w odniesieniu do stron i innych uczestników sędzia powinien zachować godną postawę, cierpliwość, grzeczność a także wymagać od tych osób właściwego zachowania, sędzie nie może żadnym swoim zachowaniem stwarzać nawet pozorów nierespektowania porządku prawnego, niedopuszczalne jest przez sędziego nadużywanie instytucji wyłączenia sędziego.

Swoją opinię do artykułu możecie przedstawić pisząc: posel.jachnik@gmail.com lub www.stowarzyszenieprzeciwbezprawiu.org

lub w zakładce

<https://forum.stowarzyszenieprzeciwbezprawiu.pl/>

Jachnik

Jerzy